

ved de paatænkte Forsøg. Det havde da været rimeligere at anvende mindre Bekostninger paa disse Ejendomme. De Bekostninger, der er gjort, er jo, saa vidt jeg ved, alle sammen, eller i alt Fald for en stor Dels Vedkommende, ikke bevilget af Rigsdagen, men afholdt af de Indtægter, Gaardene har givet, noget, som vi for Resten først er blevet oplyst om i den allerseneste Tid.

Det ærede 2det Medlem for 5te Kreds maa jeg desværre berøve det Haab, han synes at nære: at kunne faa mig til allieret ved nogen Art af Ekspropriation, som ikke er i Almenvellets Tjeneste.

Jensen (Aale): Maa jeg begynde med at gøre en kort Bemærkning til den ærede Forslagsstiller. Det ærede Medlem sagde, at han maatte desværre berøve mig Haabet om Støtte til Ekspropriation af hvilken som helst Art, naar den ikke angaar Almenvellet. Men hvad er Almenvellet? Vil det ærede Medlem ikke indrømme, at det almene Vel er, at de flest mulige Mennesker faar Beskæftigelse paa den bedst mulige Maade, og det er vel i Grunden næsten det eneste, man kan henvise til i Øjeblikket, som med Virkning kan afhjælpe Arbejdsløsheden og give Beskæftigelse til mange Mennesker paa en god Maade, at man erhverver Jord til de arbejdsløse, som de kan komme til at dyrke og høste Udbytte af. Jeg vilde dog nødig tro, at den ærede Forslagsstiller gør sig til Ridder for dem, der ikke dyrker deres Jord forsvarligt.

Til den højtærede Landbrugsminister har jeg ogsaa en lille Bemærkning. Den højtærede Landbrugsminister var jo — jeg ved ikke, hvad Udtryk man skal bruge, men han var i hvert Fald ikke særlig begejstret for de Udtalelser, jeg fremførte om de Landmænd, der havde deres Landbrugsejendomme fra før Krigen. Det er vel for slemt at sige, at Ministeren var vred eller gnaven, og det Udtryk vil jeg heller ikke benytte, men særlig begejstret var han ikke. Den højtærede Minister sagde, at det var for haardt; han kendte adskillige, som har haft deres Landejendomme før Krigen, og som nu sidder vanskeligt i det. Men i sin første Tale sagde den højtærede Landbrugsminister, at han kendte Tusinder. Nu er Spørgsmaalet, hvilket Tal der er det største, enten adskillige eller Tusinder. Det er maaske vanskeligt at faa klaret. Hvis den højtærede Landbrugsminister vil holde sig til adskil-

lige, kan jeg godt være enig med ham. Jeg kender ogsaa adskillige, som havde deres Ejendomme før Krigen, og som sidder daarligt i det i Dag, men jeg kan ikke erkende, at de egner sig til at have disse Brug. Jeg kender i hvert Fald ingen, som har haft deres Ejendomme fra før Krigen, navnlig større Ejendomme, som sidder daarligt i det i Dag, uden at de har disponeret forkert paa en eller anden Vis.

Den højtærede Landbrugsminister kom med adskillige Bemærkninger, som jeg dog skal undlade at give Gensvar paa (Afbrydelse af *Schovelin*) . . . efter den Tilslutning, jeg hører der gives til min Tale. (*Schovelin*: Ikke til Talen, men til at undlade Gensvar). Det ærede Medlem, som afbryder mig, er jo ikke af dem, som er særlig sparsommelige paa Ord her paa Talerstolen, men det kan jo være, at han synes, at i saa Henseende er der ikke lige Ret.

Endnu skal jeg blot gøre en enkelt Bemærkning. Den højtærede Minister sagde, at han i øvrigt ikke skulde indlade sig paa en Diskussion om Ekspropriation, men han vilde dog sige, at skulde man have Ret til at ekspropriere Jord fra dem, der dyrker deres Jord paa uforvarlig Maade, skulde i hvert Fald undertegnede helst ikke være med til at gøre det. Men det kunde vi nemt komme om ved. Hvis vi omlægger Ejendomsskylden til en Grundskyld, vil det Spørgsmaal være løst.

Forslagsstilleren (Piper): Det ærede 2det Medlem for 5te Kreds kom ind paa en noget vidtløftig Forklaring af, hvad det almene Vel kunde kræve. Hvis man fulgte det ærede Medlem her, kunde det almene Vel jo kræve grumme meget. Det er imidlertid ikke den Forstaaelse af Udtrykket „Almenvellet“, som er tilsigtet i Grundloven. — Det ærede Medlem mente ikke, at jeg vilde gøre mig til Ridder for dem, der drev deres Jord paa uforvarlig Maade. Nej, det er ganske selvfølgelig, men jeg vil altid være med til at forsvare den Ret, som enhver Borger har, uanset hvem det er.

Jensen (Aale): Jeg ved ikke, hvad den ærede Forslagsstiller mener med den Ret. Jorden er givet til Menneskene, for at disse skulde gøre sig Jorden uddanig, og det er Jordens Produkter, vi alle sammen skal leve af. Derfor er Almenvellet interesseret i, at denne Jord dyrkes paa den bedst mulige Maade, og hvis det ærede Medlem ikke vil være med